



ΕΚΘΕΣΗ

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρου 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης για την Ανάπτυξη του Πανευρωπαϊκού διαδρόμου Μεταφορών Χ και του συναφούς σ' αυτό Πρωτοκόλλου για τη Διασυνورياκή Συνεργασία κατά μήκος του Πανευρωπαϊκού διαδρόμου Χ».

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου προτείνεται η κύρωση του ανωτέρω Μνημονίου Κατανόησης και του συναφούς Πρωτοκόλλου, που έχουν υπογραφεί στη Θεσσαλονίκη στις 15 Μαρτίου 2001 και στην Κέρκυρα στις 16 Ιουνίου 2006, αντίστοιχα. Ειδικότερα:

Α. Με το άρθρο πρώτο κυρώνονται και έχουν την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος οι προαναφερόμενες Πράξεις, με τις διατάξεις των οποίων προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Ι. ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Χ.

1.α. Ορίζεται, ως στόχος του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης, η συνεργασία στην ανάπτυξη κύριων και βοηθητικών υποδομών για τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο Συνδυασμένων Μεταφορών Χ.

β. Η κατά τ' ανωτέρω συνεργασία των Συμμετεχόντων στο Μνημόνιο αποσκοπεί, περαιτέρω, στη μελέτη και τον προσδιορισμό των όρων και προϋποθέσεων για την πλέον αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων και της τεχνογνωσίας, που παρέχονται από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές.

γ. Η ανάπτυξη του Διαδρόμου περιλαμβάνει την συντήρηση, ανακατασκευή, αποκατάσταση, αναβάθμιση και νέα κατασκευή κύριων και βοηθητικών υποδομών, καθώς και λειτουργία και χρήση αυτού. (παρ. 1)

2. Προσδιορίζεται επακριβώς ο Διάδρομος Πανευρωπαϊκών Συνδυασμένων Μεταφορών Χ, ο οποίος αναφέρεται στα οδικά, σιδηροδρομικά σημεία και σημεία διασύνδεσης για εσωτερικά ύδατα, υποδομές μεταφορών αέρα, θάλασσας και συνδυασμένων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των ενδεικτικά αναφερόμενων βοηθητικών εγκαταστάσεων. (παρ. 2)

3. Προσδιορίζονται οι γενικοί κανόνες, που θα διέπουν τη συνεργασία των Συμμετεχόντων κατά την ανάληψη των απαραίτητων για την υλοποίηση του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης μελετών. Ειδικότερα:

α. Διενεργείται, κατ' αρχάς, μία πλήρης απογραφή των υφιστάμενων μελετών για τον Διάδρομο, τα αποτελέσματα των οποίων πρέπει να τεθούν στη διάθεση όλων των ενδιαφερομένων Συμμετεχόντων.

β. Οι μετέπειτα μελέτες καλύπτουν, μεταξύ άλλων: i) την κατάσταση υποδομής στο Διάδρομο, ii) την αξιολόγηση των αναγκών, iii) ζητήματα όπως τον καθορισμό προτεραιοτήτων, τεχνικό σχεδιασμό ειδικής συντήρησης, ανακατασκευής, αναβάθμισης της υποδομής κ.λπ., iv) οργανωτικά, νομικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα κ.λπ.

γ. Οι Συμμετέχοντες θα συνεργάζονται στο θέμα χρηματοδότησης των απαραίτητων μελετών.

δ. Οι διαγωνισμοί για τις μελέτες θα διεξάγονται σύμφωνα με τους κανόνες που συμφωνούνται μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. (παρ. 3)

4.α. Προβλέπεται η ανταλλαγή, μεταξύ των Συμμετεχόντων, πληροφοριών για την ανάπτυξη, χρήση και λειτουργία του Διαδρόμου, στις οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται και δεδομένα σχετικά με τους οικονομικούς πόρους, που επιμερίζονται στην ανάπτυξη του Διαδρόμου, καθώς και οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα, σχετικά με την ιδιωτική συμμετοχή στην ανάπτυξη, χρήση και λειτουργία του Διαδρόμου, σε περίπτωση που αυτή δεν είναι αντικείμενο συμβάσεων παραχώρησης.

β. Παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των μελετών, σε ενδιαφερόμενα, για την ανάπτυξη του Διαδρόμου, ιδρύματα. (παρ. 4)

5.α. Οι Συμμετέχοντες συμφωνούν στην διαμόρφωση τεχνικών προτύπων, που καλύπτουν συγκεκριμένους τομείς και είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας όλων των τμημάτων του Διαδρόμου.

β. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, προκειμένου να διασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα τηρούνται τα πρότυπα που ορίζουν οι Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οι σχετικές Συμβάσεις του Ο.Η.Ε., καθώς και συγκεκριμένα Ευρωπαϊκά Πρότυπα. (παρ. 5)

6. Οι Συμμετέχοντες συμφωνούν να ενθαρρύνουν και να προωθήσουν την: i) εγκατάσταση κοινών σταθμών συνοριακής διάβασης και κοινών ελέγχων, ii) συνεργασία τελωνειακών υπηρεσιών, για να ελαχιστοποιηθούν οι χρόνοι αναμονής και να διευκολυνθούν οι συνθήκες στις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές μεγάλων αποστάσεων. Περαιτέρω, είναι δυνατό να προωθούν και κοινές μελέτες των οργανωτικών μέτρων και μέτρων υποδομής. (παρ. 6)

7. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη, λειτουργία και χρήση του Διαδρόμου. Μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα εξής: α. Για τη βέλτιστη εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στις ανωτέρω

διαδικασίες, απαιτείται διάλογος τόσο με τους φορείς του, όσο και με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κατά τη διάρκεια σχεδιασμού και πραγματοποίησης των μελετών.

β. Αναλαμβάνεται από τους Συμμετέχοντες η υποχρέωση για τη διασφάλιση των απαραίτητων νομικών και οικονομικών συνθηκών.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα στους Συμμετέχοντες να συστήσουν κοινούς φορείς για την διεξαγωγή των απαραίτητων ενεργειών ανάπτυξης του Διαδρόμου.

δ. Περαιτέρω οι Συμμετέχοντες μπορούν να αναθέσουν την υλοποίηση των στόχων του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης, εξ ολοκλήρου ή μερικώς, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. (παρ. 7)

8.α. Προβλέπεται η σύσταση Διευθύνουσας Επιτροπής, η οποία θα συντονίζει το κοινό έργο που θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο υλοποίησης του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης.

β. Στην εν λόγω Επιτροπή διορίζεται ένας εκπρόσωπος από κάθε Συμμετέχοντα και ένας αναπληρωτής.

γ. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, η οποία συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, μπορούν να προσκαλούνται και εκπρόσωποι από τον ιδιωτικό τομέα ή τα διεθνή χρηματοοικονομικά και λοιπά ιδρύματα, καθώς και ειδήμονες.

δ. Η Διευθύνουσα Επιτροπή έχει τη δυνατότητα δημιουργίας Ομάδων Εργασίας για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου έργου ή / και για την προαγωγή των στόχων του Μνημονίου. Έχει, επίσης, την υποχρέωση να αναφέρεται τακτικά, σχετικά με τις εργασίες της, στην Ομάδα Μεταφορών G-24. (παρ. 8)

9. Βάση για τον καθορισμό προτεραιοτήτων, προϋπολογισμών και χρονοδιαγραμμάτων για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων που είναι απαραίτητα για την συντονισμένη ανάπτυξη του Διαδρόμου, καθώς και για την χρήση και λειτουργία του, αποτελούν οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται και οι δραστηριότητες που διεξάγονται από τους Συμμετέχοντες. (παρ. 9)

10.α. Η συνεργασία, στο πλαίσιο του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης, βασίζεται σε εθελούσια δέσμευση των Συμμετεχόντων και θα συνεχίζεται μέχρι την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας.

β. Το Μνημόνιο Κατανόησης δεν περιέχει υποχρεώσεις που διέπονται από το διεθνές δίκαιο και μπορεί να αναθεωρηθεί μετά από πέντε έτη. (παρ. 10)

II. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ Χ.

1.α. Ορίζεται, ως σκοπός του κυρούμενου Πρωτοκόλλου, η διευκόλυνση της αποτελεσματικής ροής προσώπων και εμπορευμάτων κατά μήκος του Διαδρόμου Χ, με την ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού ανάμεσα στις υπογράφουσες χώρες στα σημεία συνοριακής διέλευσης. (άρθρο 1)

2. Προσδιορίζονται τα σημεία συνοριακής διέλευσης του Διαδρόμου Χ στο σιδηροδρομικό και το οδικό δίκτυο. **(άρθρο 2)**

3.α Οι υπογράφουσες χώρες θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια προκειμένου να: i) Συμβιβάσουν την ασφάλεια και την προστασία με την διευκόλυνση του εμπορίου.

ii) Διαπιστώσουν την λειτουργική κατάσταση και τις ελλείψεις των σημείων συνοριακής τους διέλευσης διμερώς (ή τριμερώς).

iii) Ευθυγραμμίσουν τη νομοθεσία και τις διαδικασίες τους με αυτές του Κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Περαιτέρω, λαμβάνουν μέτρα κατά του εγκλήματος και των παραβιάσεων του νόμου και επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την ορθή εφαρμογή των σχετικών βασικών συμβάσεων και διεθνών συμφωνιών. **(άρθρα 3 - 5)**

4. Οι προαναφερόμενες χώρες, για την επίτευξη αυξημένης αποτελεσματικότητας στη συνεργασία τους, ενισχύουν την ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στις αρμόδιες διευθύνσεις και υπηρεσίες τους με ηλεκτρονικά μέσα και με τη δημιουργία, ενδεχομένως, σημείων επαφής σε κάθε χώρα, στα οποία ανατίθεται το έργο αυτό. **(άρθρο 6)**

5.α.i) Περαιτέρω, οι Συμμετέχοντες εκφράζουν την επιθυμία τους να ορίσουν κοινά πρότυπα, για τη λειτουργία γειτονικών σημείων συνοριακής διέλευσης. Ενδεικτικά, τα σχετικά μέτρα περιλαμβάνουν κοινά σημεία ελέγχου συνοριακής διέλευσης, παρακείμενα εθνικά γραφεία ελέγχου, ξεχωριστές λωρίδες για φορτηγά TIR κ.λπ.

ii) Ιδιαίτερα επωφελής για τη λειτουργία των σημείων συνοριακής διέλευσης θεωρείται η ανάπτυξη ευθυγραμμισμένων μεθόδων εργασίας, σε συνδυασμό με την μηχανοργάνωση όλων των διαδικασιών συνοριακής διέλευσης.

β. Αναζητούν, επίσης, τρόπους οργάνωσης κοινών ή εναρμονισμένων ελέγχων διεξαγόμενων σε κοινό τόπο, την ίδια χρονική στιγμή, σε σημεία συνοριακής διέλευσης. **(άρθρο 7)**

6. Για την αποτελεσματικότερη διενέργεια ελέγχων συνοριακής διέλευσης είναι απαραίτητη η εφαρμογή μεθοδολογίας ανάλυσης κινδύνου σε καθημερινές λειτουργίες, ενώ για την επιτάχυνση της διασυνοριακής κίνησης, πρέπει να δοθεί έμφαση στους ελέγχους πριν από την εξαγωγή και στους εκ των υστέρων ελέγχους. **(άρθρο 8)**

7. Οι υπογράφουσες χώρες, για τη βελτίωση της λειτουργίας των σημείων συνοριακής διέλευσης, συμφωνούν να αναζητήσουν τρόπους ανάληψης κοινών δραστηριοτήτων εκπαίδευσης του προσωπικού τους. Θα πρέπει, επίσης, να εισαγάγουν μία κοινή μέθοδο χρονομέτρησης, για τη διαπίστωση συγκεκριμένων εμποδίων. **(άρθρα 9 και 10)**

8.α.i) Συμφωνείται, επίσης, η δημιουργία, σε μόνιμη βάση, μιας Μικτής Ομάδας Εργασίας για τις Συνοριακές Διελεύσεις, με την συμμετοχή ενός εθνικού συντονιστή από κάθε υπογράφουσα χώρα.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στην εν λόγω ομάδα εργασίας και άλλων αρχών αρμοδίων για θέματα συνοριακής διέλευσης (μεταφορές, τελωνεία, αστυνομία, υγειονομικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και αντιπροσώπων ομάδων ενδιαφερόμενων φορέων, κατά περίπτωση.

β. Η Τεχνική Γραμματεία του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου Χ παρέχει στην ανωτέρω ομάδα εργασίας την απαραίτητη υποβοήθηση για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

(άρθρο 11)

9. Τέλος, οι υπογράφουσες χώρες, προκειμένου να αποφεύγεται η επανάληψη και να επιτυγχάνεται η συνέργεια, συμφωνούν να καθορίσουν μια σειρά προτεραιοτήτων για δράση, σύμφωνα με τις σχετικές δραστηριότητες ή/και τις πρωτοβουλίες, που αναπτύσσονται εντός της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

(άρθρο 12)

10. Όλες οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται ή/και τα μέτρα που λαμβάνονται, στο πλαίσιο του κυρούμενου Πρωτοκόλλου, δεν θα πρέπει να οδηγούν στην τροποποίηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στα εσωτερικά ή εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τα ορίζει η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η εθνική νομοθεσία.

(άρθρο 13)

11.α. Η συνεργασία, στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου, βασίζεται στην οικειοθελή δέσμευση και θα υφίσταται μέχρι να επιτευχθεί ο στόχος του.

β. Παρέχεται η δυνατότητα επανεξέτασης του κυρούμενου Πρωτοκόλλου, όποτε και αν, από οποιαδήποτε υπογράφουσα χώρα, ζητηθεί.

γ. Το Πρωτόκολλο δεν περιέχει υποχρεώσεις που διέπονται από το διεθνές δίκαιο.

(άρθρο 14)

Β. Με το άρθρο δεύτερο, ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου και των κυρούμενων Πράξεων (Μνημονίου Κατανόησης και Πρωτοκόλλου).

Γ. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους **4.000 ΕΥΡΩ**, περίπου, από την αντιμετώπιση των εξόδων εκπαίδευσης (μετακινήσεις και αποζημίωση εκπαιδευτών) του προσωπικού (υπαλλήλων των Τελωνείων), για την βελτίωση της λειτουργίας των σημείων συνοριακής διέλευσης. (άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου)

2. Δαπάνη από την: **α.** Αντιμετώπιση: **i)** της χρηματοδότησης των μελετών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης, **ii)** των εξόδων ανάπτυξης εν γένει του Διαδρόμου Χ, (ανακατασκευή, συντήρηση, αποκατάσταση, αναβάθμιση και νέα κατασκευή

κύριων και βοηθητικών υποδομών, καθώς και λειτουργία και χρήση αυτού), κατά το μέρος που αναλογεί στη χώρας μας. **(παρ.1 και 3 του Μνημονίου)**

β. Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ανάπτυξη, χρήση και λειτουργία του Διαδρόμου. (παρ. 4 του Μνημονίου και άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου)

3.α. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής εκπροσώπων της χώρας μας, στις συνεδριάσεις της: **i) Διευθύνουσας Επιτροπής**, η οποία συνιστάται για το συντονισμό του κοινού έργου που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο υλοποίησης του κυρούμενου Μνημονίου Κατανόησης. **(παρ. 8 του Μνημονίου)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **1.000 ΕΥΡΩ** περίπου, σε περίπτωση σύγκλησης της Επιτροπής στην Ελλάδα και στο ποσό των **1.200 ΕΥΡΩ** περίπου, σε περίπτωση συνόδου αυτής στην αλλοδαπή.

ii) Μικτής Ομάδας Εργασίας για τις Συνοριακές Διελεύσεις, που δημιουργείται από τις υπογράφουσες χώρες, σε μόνιμη βάση, για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της σωστής εφαρμογής των διατάξεων του κυρούμενου Πρωτοκόλλου. **(άρθρο 11 του Πρωτοκόλλου)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **1.000 ΕΥΡΩ** περίπου, σε περίπτωση σύγκλησης της Ομάδας Εργασίας στην Ελλάδα και στο ποσό των **1.200 ΕΥΡΩ** περίπου, σε περίπτωση συνόδου αυτής στην αλλοδαπή.

4. Δαπάνη, οσάκις η χώρα μας κατέχει την προεδρία της Διευθύνουσας Επιτροπής, από την παροχή τεχνικής υποστήριξης (δαπάνες λειτουργίας της Τεχνικής Γραμματείας, η οποία υποβοηθά το έργο της Μικτής Ομάδας Εργασίας για τις Συνοριακές Διελεύσεις). Η δαπάνη αυτή, που εξαρτάται ενδεχομένως από την ανάθεση της εν λόγω υποστήριξης σε Πανεπιστημιακό Ίδρυμα με τη σύναψη σχετικής σύμβασης ανάθεσης έργου, ανέρχεται στην παρούσα φάση, που η χώρα μας προεδρεύει της Διευθύνουσας Επιτροπής (για το χρονικό διάστημα 2007-2010), στο ποσό των **163.000 ΕΥΡΩ**.

5. Εφάπαξ δαπάνη, από την εγκατάσταση και την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας κοινών σημείων ελέγχου συνοριακής διέλευσης, παρακείμενων εθνικών γραφείων ελέγχου, ξεχωριστών λωρίδων για φορτηγά TIR κ.λπ., καθώς και από τη μηχανοργάνωση όλων των διαδικασιών συνοριακής διέλευσης. **(παρ. 6 του Μνημονίου και άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **7.500 ΕΥΡΩ** περίπου.

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν συμμετοχή της χώρας μας σε: **i) Κοινούς φορείς**, που ενδεχομένως θα συσταθούν για τη διεξαγωγή των απαραίτητων ενεργειών ανάπτυξης του Διαδρόμου Χ. **(παρ.7 του Μνημονίου)**

ii) Ομάδες Εργασίας, που ενδεχομένως δημιουργηθούν για τη διεξαγωγή συγκεκριμένων εργασιών ή για την επαρκή προαγωγή των στόχων του Μνημονίου. **(παρ. 8 του Μνημονίου)**

7. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν: i) Συνόδους της συνιστωμένης Διευθύνουσας Επιτροπής περισσότερες της μιας φορές το χρόνο. (παρ. 8 του Μνημονίου)

ii) Συμμετοχή εκπροσώπων άλλων αρχών, αρμόδιων για θέματα συννοριακής διέλευσης, στις συναντήσεις της Μικτής Ομάδας για τις Συνοριακές Διελύσεις. (άρθρο 11 του Πρωτοκόλλου)



Αθήνα 15 Ιανουαρίου 2009

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος